

INTERVIEW • SOPHIA GEUZE BEELD SUSHILLA.NL

'Ik deug te veel, maar ik kan niet anders'

Cabaretier Guido Weijers (42) trekt voor het vierde seizoen volle zalen met zijn voorstelling Masterclass geluk. 'Als je alleen in het hiernumaals gelooft, is de noodzaak nu alles te willen groot.'

Als dertiger hoorde Guido Weijers zijn leeftijdsgenoten zich afvragen 'Is dit het nu?' en 'Ben ik eigenlijk wel gelukkig'. Weijers volgde masterclasses over 'geluk' aan de Erasmus Universiteit, sprak er op TEDx over en bezocht Bhutan, het enige land dat een Bruto Nationaal Geluk kent. Dat alles bij elkaar resulteerde in zijn theatervoorstelling *Masterclass geluk*, een show die het vierde en laatste seizoen is ingegaan. 'Het is mijn langstlopende voorstelling ooit'. Zelf heeft Weijers ook ervaren dat groot, groter, grootst niet per se gelukkiger maakt. Na het winnen van de publieksprijs op het Camerettenfestival in 2000 begon hij in kleine zaaltjes met de voorstelling *Oxymoron* en dit jaar werkt hij aan zijn tiende oudejaarsconference. 'Over geluk wordt veel gepraat', vertelt Weijers, 'iedereen denkt te weten wat het is, maar niemand kan er een definitie van geven. Mensen in de zaal geven verschillende antwoorden van tevreden zijn, tot gezondheid en een koud biertje op een warme zomerdag. Ik denk dat mensen in Nederland om verschillende redenen op zoek zijn naar geluk. Ik geloof dat de mens op aarde is om zich voort te planten en te overleven. Maar wij zijn al veilig en hoeven niet meer naakt met een speer achter een hert aan te rennen. We hebben tijd over om ons af te vragen of we gelukkig zijn. Een vluchteling die op de Middellandse Zee ronddobbert hopen op een beter leven, doet dat niet. Hij is aan het overleven. Een andere reden is dat er steeds minder mensen geloven in een hiernumaals. Als je gelooft dat er na de dood iets mooiers komt, kun je sober leven. Geloof je dat er alleen een hiernumaals is, is de noodzaak nu alles te willen groter.'

Waarom ging u zich verdiepen in geluk?

'Dat had met mijn levensfase te maken. Ik was halverwege de dertig en mensen om me heen vroegen zich af "wat wil ik nu?", "ben ik wel gelukkig" en namen een personal coach in de arm. Ik geloof niet dat je gelukkiger wordt van meditatie, mindfulness of yoga, al kunnen het wel instrumenten zijn. Iedereen op internet die wat zei te weten over geluk, wilde me wat verkopen. Ik pretendeer met mijn masterclass en mijn boek (*Boekje waar je blij van wordt*) niet dat ik anderen gelukkiger kan maken. Ik vertel wat er wetenschappelijk over bekend is. Daarom is mijn masterclass geen cabaret. Mijn voorstellingen bestaan uit humor met een boodschap. Dit keer is het omgekeerd. Ik heb een boodschap

met humor. Het is begonnen met een Ted-Talk in het Engels die ik mocht geven. Ik wilde in een kwartier mijn wens voor de wereld uit de doeken doen. Een wereld waar mensen gelukkiger zijn.'

Wat verstaat u onder geluk?

'Voor mij is het de ultieme balans tussen plezier/genot en tevredenheid en zingeving. Daarmee maak ik een scheiding tussen kortetermijngeluk zoals het eten van een koekje, een orgasme, het kopen van nieuwe schoenen of bungeejumpen en langetermijngeluk. Een stabiel leven, fijne werkomstandigheden en iets doen voor een ander of de wereld. Ik las ooit een column van Ben Tiggelaar. Zijn theorie over geluk sprak mij aan. Toen ik hem op een bijeenkomst zag, vertelde hij dat hij die theorie van Aristoteles had. Aristoteles stelt dat er drie lagen in geluk zijn: genot/plezier, het goede leven (dus geen zorgen) en een zinvol leven. De oude Grieken zijn dus nog steeds actueel.'

Gelukkig zijn is een kwestie van geluk. Klopt dat?

'Daar ben ik het deels mee eens. Geluk is niet alleen maar maakbaar, al lijkt dat wel zo als je alle onlineberichten moet geloven. Bijna niemand post zijn tegenslagen. Er zijn mensen die zeggen dat geluk een keuze is, maar je hebt ook geluk nodig om gelukkig te zijn. Het helpt als je wieg op een goede plek heeft gestaan en niet bijvoorbeeld in een corrupt land. Het helpt als je geen zorgen hoeft te maken over primaire zaken als voedsel en onderdak. En het is genetisch bepaald of je meer aanleg hebt voor depressiviteit of positiviteit.'

Zijn mensen die diepe dalen kennen gelukkiger dan stabiele mensen?

'Als je diepe dalen en hoge pieken kent, word je gedwongen je zegeningen te tellen. Ik doe dat altijd al. Zo zit ik in elkaar. Gelukkig zijn houdt voor mij niet in dat ik geen ongeluk mag hebben in het leven. Ik omarm ongeluk. De pijn als ik iemand verlies, wil ik ook voelen en beleven.'

U zei in een interview dat uw rafelrand is dat u geen rafelrand heeft. Wat bedoelt u?

'Dat ik geen studieobject voor een talkshow ben. Ik ben stabiel. Ik vloek niet, drink niet, heb geen drugsverslaving, had een fijne jeugd, ben nooit gepest met het feit dat ik loens. Ik heb daar zelf

ook geen moeite mee, want ik zie alles goed. Ik heb een fijne vriendin en ben een positief ingesteld mens. Dat is saai en ik vind het ook niet interessant om over mezelf te praten.'

U noemt zichzelf een non-conformist. Waarin uit zich dat?

'Ik vind het stoer om te zeggen, maar ben meer een pleaser. Eigenlijk zou ik minder concessies willen doen en meer mijn eigen koers willen varen. Volgens mij komt dat pleasen voort uit zorgzaamheid. Als je bij mij op mijn verjaardag komt, wil ik dat iedereen genoeg te eten en te

'Ik vloek niet, drink niet, heb geen drugsverslaving, had een fijne jeugd, ben nooit gepest.'

drinken heeft en een leuke avond heeft. Dat is niet spannend. Ik vind dat ik te veel deug, maar ik kan niet anders.'

U bent vegetariër en vindt het behoud van de aarde belangrijker dan een groeiende economie. Vanwaar die inzet voor het milieu?

'Ik vind mezelf een humanist. Je kunt ook iets voor de wereld doen vanuit een moreel kompas. Ik heb geen kinderen, maar dat wil niet zeggen dat ik de kinderen van mijn broer geen goede aarde gun. Ik heb van huis uit geleerd mijn eigen rommel op te ruimen. Als ik straks een keer overlijd – en ik hoop dat dat moment nog ver weg is – wil ik iets hebben bijgedragen aan de wereld in plaats dat ik de wereld iets gekost heb. Uit onderzoek blijkt overigens dat mensen gelukkiger worden van geven. Is het altruïsme als je iets goeds doet uit eigenbelang?' ■

NAAR AANLEIDING VAN
Masterclass geluk
GUIDO WEIJERS

Guido Weijers

TaalTekens¹⁴⁴

ROEL SIKKEMA BEELD ND

kasteel

Een kasteel wordt soms een *slot* genoemd, denk aan het Muiderslot. De inrichting aan een deur, waarmee je die vast kunt zetten, heeft dezelfde naam. Is dat logisch? Zijn die woorden met elkaar verwant?

Slot is afgeleid van het werkwoord *sluiten*. Dat betekent niet alleen dichtdoen, maar ook dat je het raam of de deur extra vastzet. Waarmee? Oorspronkelijk gebeurde dat met een *pin* of een *haak*. Interessant is dat in diverse talen woorden te vinden zijn voor pinnen en haken die met elkaar en met het woord *slot* verwant zijn.

Sluiten is afgeleid van een Oudgermaans woord *sleut*, dat in een nog oudere (Indo-Germaanse) vorm waarschijnlijk als *skleut* klonk. Let even op die kl-klank, want die komen we bij andere talen uit die grote Indo-Germaanse familie ook tegen. Zoals in het Grieks, waar een pin *kleis* werd genoemd, in het Latijn overgenomen als *clavus*. Een woord dat er veel op lijkt, en er ook aan verwant is, is *clavis*, sleutel, of het Oudierse *clo*, spijker. Volgens een bekend Duits etymologisch woordenboek zijn deze woorden ontleend aan het Indo-Germaanse *kleu* of *klaui*.

Dat lijkt opmerkelijk veel op het Nederlandse woord *klaauw* (de nagel van een roofdier). Zou dat daar familie van zijn? Opmerkelijk genoeg vermeldt de site etymologiebank.nl dit niet, hoewel het woord *nagel* in dit verband ook opmerkelijk is. Het is immers tegelijk het Duitse woord voor *spijker*.

Overigens had *slot* in de Middeleeuwen nog een andere, iets minder vaste, betekenis: samenhang of logische volgorde. Die is nog terug te vinden in de uitdrukking 'het heeft slot noch zin', zoiets als 'het heeft kop noch staart'.

Terug naar het kasteel. Dat was een gebouw dat *afgesloten* kon worden, een *vesting*, iets dat *vast* gemaakt kon worden. Het woord *slot* komt in deze betekenis in diverse talen voor, maar dan vooral in de Noord-Europese. We kennen het vanuit het Nederlands, het Oudengels en verder nog steeds in het Deens en Zweeds (als *slot* en *slott*). Het Duits kent wel het verwan-

te woord *Schloss*, maar dat wordt veel minder gebruikt dan een ander woord: *Burg*.

monniken

Hier past nog een woord bij: *klooster*, afgeleid van het Latijnse *claustrum*, dat *afsluiting* of *omheining* betekent. En dat is ontleend aan het werkwoord *claudere* (sluiten), dat verwant is aan *clavis* (sleutel). Daarvan afgeleid is ook *clausuur*, het gedeelte van het klooster waarin de monniken of zusters wonen en waar bezoekers niet mogen komen. Er is ook een Nederlands woord voor: *slot*. Kloosterlingen van strenge ordes die nauwelijks naar buiten mogen, worden wel *slotbroeders* en *-zusters* genoemd.

Nog een woord: *kluister*. Ook daarbij gaat het om een ruimte die op slot gaat, waarin een *kluizenaar* kan wonen. En vergeet ook de *kluis* niet, het – afgesloten – gebouw of kamer waarin die kluizenaar woont. Of het deel van een bank dat heel goed afgesloten kan worden.

Er zijn mensen die zich opgesloten voelen, terwijl dat niet zo is. Zij lijden aan *claustrofobie*. Ook een woord dat verwant is aan woorden die iets te maken hebben met *slot* of *sluiten*.

einde

Sluiten kan ook *eindigen* betekenen, zoals openen ook de betekenis heeft van beginnen, denk aan het openen en sluiten van een vergadering.

Aan alles komt een einde, dat geldt ook voor deze rubriek. Over enkele weken komt na 27 jaar een einde aan mijn werk voor het *Nederlands Dagblad*. Daarom is dit de laatste aflevering van *Taaltekens*.

Vanaf nummer 1 (21 oktober 2011) tot nu zijn 144 afleveringen verschenen. Ik heb deze rubriek met plezier geschreven, vaak met behulp van tips van lezers. Die wil ik daarvoor hartelijk bedanken. Binnenkort komt er in de krant een nieuwe taalrubriek, hopelijk met nog meer nieuwe en interessante taalweetjes.

Nogmaals bedankt voor alle tips en voor het lezen van deze rubriek. Het ga u goed! ■

Een kasteel, zoals hier Doorwerth, wordt ook vaak slot genoemd.